

DE ANTI-KERNWAPENCAMPAGNE IN 1982 EN 1983

1. Met meer definitieve besluiten ten aanzien van de plaatsing van nieuwe kernwapens in het NAVO-gebied in het vooruitzicht, zal de brede anti-kernwapencampagne in de VS en West-Europa in de loop van 1983 ongetwijfeld opnieuw tot hoogtepunten komen. Ook, of misschien wel juist Nederland, bakermat van de "hollanditis", zal daarvan het toneel worden.

Dat de Warschau-pact landen deze campagne met grote belangstelling verder zullen volgen en daarop invloed zullen trachten uit te oefenen ter bevordering van de eigen belangen, ligt voor de hand. Men verheimelijkt dit ook niet, blijkens bijvoorbeeld uitspraken gedaan op de conferentie van partij-secretarissen van het WP welke begin november 1981 in Moskou werd gehouden:

"de brede anti-oorlogsbewegingen in de kapitalistische landen hebben een nog ongekende omvang aangenomen en kenmerken zich door een aanzienlijke sociaal-politieke verscheidenheid".

De partijsecretarissen benadrukten dan ook de bereidheid van hun partijen,

"met alle bewegingen, partijen en organisaties, ongeacht de verschillen in wereldbeschouwing en politieke opvattingen samen te werken voor ontspanning en stopzetting van de wapenwedloop".

Voorts wezen zij erop dat,

"de propaganda-activiteit in het Westen tot een maximum moet worden opgevoerd".

2. Interessant is, dat de activiteiten in NAVO-landen tegen de kernwapens meer en meer internationaal gecoördineerd lijken te worden en dat daaraan in toenemende mate door vertegenwoordigers van Oostblok-landen wordt deelgenomen.

Groeperingen die in dit kader een rol spelen zijn o.a.:

"Generaals voor de Vrede"

"Schrijvers voor de Vrede"

"IPPNW" (International Physicians for the Prevention of Nuclear War)

"SIPNO" (Scientists International for Prevention of Nuclear Omnicide).

Deze groeperingen zijn in doelstelling vaak zeer honorabel maar nodigen vanwege hun oogmerken en hun posities in de samenleving uit tot aanmerkelijke participatie vanuit het Oostblok, waardoor de activiteit van deze groeperingen meer en meer gericht wordt op het dienstbaar zijn aan de belangen van de buitenlandse politiek van de SU, i.c. verzet tegen modernisering van het NATO-kernwapenarsenaal.

3. De groepering "Generaals voor de Vrede", ontstaan in 1980 na het Wereldvredesparlement in Sofia, publiceerde in 1981 - onder redactie van prof. G. KADE, lid van de WVR - het boekwerk "Generäle für den Frieden". Dit boek werd uitgegeven door het PAHL-RUGENSTEIN Verlag in Keulen, een nauw met de DKP verbonden uitgeverij.

Naast een aantal ex-NATO-generaals en -admiraals - onder wie de communistische fellowtraveller, de Italiaanse senator Nino PASTI - maakt van dit gezelschap ook deel uit de Sovjet-generaal b.d. MILSTEIN, gecoöpteerd medewerker van de internationale afdeling van het Centraal Comité van de CPSU ^{*)}, het beleidsbepalende orgaan bij uitstek van de Russische buitenlandse politiek, dat ook een coördinerende en stimulerende taak heeft m.b.t. activiteiten van heimelijke politieke beïnvloeding.

---

*) De formele functie van MILSTEIN is Hoofd van de afdeling Militaire Zaken van het Instituut voor de Verenigde Staten en Canada van de Academie van Wetenschappen (het z.g. ARBATOV-Instituut).

Omwille van de publiciteit koos de groepering Den Haag uit om er op 25 november 1981 een memorandum aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie van NATO-landen te presenteren. In het memorandum bepleitten de generaals verwijdering van kernwapens uit Europa, in het bijzonder uit West-Europa.

4. Het gezelschap "Schrijvers voor de Vrede", waarin schrijvers uit het Oostblok een overheersende rol spelen, organiseerde in mei 1982 in Scheveningen het "Haager treffen". Ondanks de geringe betrokkenheid van Nederlandse schrijvers bij de organisatie, was bewust Nederland als plaats van samenkomst gekozen. Enerzijds wil men hiermede een soort erkenning uitspreken van de voortrekkersrol, die het verzet in ons land tegen de modernisering van de NATO-kernwapens heeft vervuld. Anderzijds was men ook van mening dat de propagandistische werking van zulk een congres juist in Nederland het grootste zou zijn.

5. Evenzo heeft de IPPNW Nederland uitgekozen als plaats van actie. Van 29-31 oktober 1982 vond in Den Haag een voorbereidingsconferentie plaats voor een óók in Nederland te houden wereldcongres van deze artsen in juni 1983. Onder de prominente leden van de IPPNW, die tevens aanwezig waren in Den Haag, vinden wij E. CHAZOV - lid CC-CPSU, vice-minister van gezondheid van de USSR en lijfarts van BREZJNEV - en L. ILYIN, een van de bekendste radiologen van de SU. Verder was in Den Haag ook present de DDR-hoogleraar S. RAPOPORT, die bekend staat als MfS-medewerker^{*)}. Deelnemer was ook de Hongaar B.L. SZTANYIK, secretaris-generaal van de Hongaarse Vredesraad en lid van het presidium van de WVR. Hij was eerder in Nederland actief bij een besloten bijeenkomst van het door de CPN geleide N-bom-comité op 13 en 14 februari 1982. Aanwezigheid van deze regiem-gebonden figuren zou ertoe kunnen leiden dat de inzet van oprecht bewogen Westerse artsen welhaast tot een farce wordt.

---

*) MfS = Ministerium für Staatssicherheit, de Oostduitse inlichtingen- en veiligheidsdienst.

6. In oprichting is nog de eerder genoemde SIPNO, die enkele natuurkundigen uit de Sovjet-Unie onder de initiatiefnemers telt. De SIPNO wil zichzelf eind '82 constitueren in West-Europa en bij voorkeur in Nederland, omdat - zo schrijven zij - daar de oorsprong van de "hollanditis" ligt.

7. De campagne in Nederland

De campagne tegen kernwapens in Nederland wordt gekenmerkt door een voortgaande samenwerking tussen de verschillende groepen. Het door de CPN geleide "Samenwerkingsverband Stop de N-bom - Stop de kernwapenwedloop" heeft het initiatief genomen tot een "Nationaal Vredescongres", te houden op 29 januari 1983, waaraan alle vredesgroeperingen zullen deelnemen. Dit congres zal de aanzet betekenen voor een nieuwe grootse krachtsinspanning van de vredesbeweging, die er toe zal moeten leiden dat het bekende "plaatsingsbesluit" niet genomen wordt. In 1983 zal - anders dan in 1981 - de nadruk niet alleen liggen op het mobiliseren van de bevolking, maar zal de wervingskracht vooral gericht worden op maatschappelijke en kerkelijke organisaties en instellingen. Bovendien zal getracht worden zoveel mogelijk gemeentebesturen over te halen zich tot "kernwapenvrije gemeente" te verklaren.

Deze activiteiten zullen uitmonden in een demonstratiedag, 29 oktober, de zaterdag in de VN-week voor de Vrede. Onderling zijn de diverse groeperingen het nog niet eens over de vorm: één grote landelijke, of verschillende regionale demonstraties. Het resultaat, een zeer breed gedragen verzet tegen een plaatsingsbesluit, zal naar men meent de nu bestaande meerderheid vóór plaatsing ongedaan maken.

Een breed gedragen maatschappelijk en kerkelijk verzet tegen plaatsing zal, indien regering en parlement tot plaatsing of voorbereiding daartoe besluiten, ook de basis kunnen vormen voor een actie van geweldloze burgerlijke ongehoorzaamheid.

Leidende figuren van diverse groeperingen leggen de nadruk op geweldloosheid, zich zeer wel bewust van het negatieve effect van gewelddadige acties, die de brede steun die zij nu genieten sterk afbreuk zou kunnen doen. Toch zijn er binnen enkele groeperingen ook stromingen, die meer gewelddadige acties voor mogelijk houden, ondanks de veroordeling hiervan door hun leidingen. In Amsterdam is begin oktober j.l. door activisten uit enkele vredesgroeperingen een zogenaamd noodplan gelanceerd, waarin gewelddadige acties voor mogelijk worden gehouden. Kort nadien heeft een landelijke vergadering van het "Samenwerkingsverband Stop de N-bom" de uitspraak van secretaris , waarin hij het Amsterdamse "noodplan" veroordeelde, afgekeurd.

27 december 1982